



De Financiële Begrippenlijst

Nieuw & Actueel in 2015

Sinds 2010 zet De Financiële Begrippenlijst – www.dfbonline.nl – jaarlijks een aantal nieuwe (en soms afgestofte, maar zeer actuele) begrippen rondom **economie** en **financiële markten** voor u op een rijtje. Dit is dus de zesde “Nieuw & Actueel” uitgave, dit keer met meer dan 50 begrippen.

De Financiële Begrippenlijst is het meest uitgebreide en diepgravende financieel-economische lexicon in het Nederlandse taalgebied. Een financieel woordenboek met meer dan 15.000 begrippen op het gebied van economie, geld, financiële markten, beurs en beleggen, onderling verbonden door meer dan 150.000 verwijzingen. De Financiële Begrippenlijst is geen ‘wiki’; een deskundige redactie houdt de inhoud voortdurend actueel, hierbij actief geholpen door de bezoekers van de website. Nieuwe lemma’s worden bijna dagelijks toegevoegd, aan de inhoud wordt voortdurend geschaafd. Onafhankelijk, niet gelieerd aan enige financiële instelling.

Wat waren nieuwe (of afgestofte) begrippen in het nieuws van 2015?

13/11 | aandelen roerbakken | aandelen wokken | Agreekment | babybedrijf | bamicrash | bankvergunning-light | blockchain | bubblecovery | Bumba bond | CEO-fraude | chao gu | cloudwerker | decacorn | dieselgate | dieselschandaal | disrupten | dividendknip | emissieschandaal | fintech | gestapeld financieren | Global Retail Theft Barometer | Graccident | Grexident | Grexodus | growth hacking | halfloon | human cloud | inzakkende markten | job killer | karaattaks | keurslijfconomie | knutselcontract | kostenspiegel | lobbycratie | marktinfarct | microjob | Nederyank | Operatie Kannibaal | People’s Quantitative Easing | QExit | Ramadan Rush | robotonomie | scale-up | schenkingsobligatie | sjoemelsoftware | Spexit | spookoptie | stapelbanen | tampons | TIFKAT | Vertrouwensmonitor Banken | white space investment | Yannis Modalios |

De favorieten van de redactie

Als redactie vonden wij de volgende vijf begrippen er absoluut uitspringen in 2015:

- [fintech](#)
- [growth hacking](#)
- [keurslijfconomie](#)
- [robotonomie](#)
- [stapelbanen](#)

1

Wat betekenen de rode en groene hyperlinks?

Is een woord waarnaar verwezen wordt gemarkeerd met **groen**, dan komt het begrip ook voor in deze lijst van nieuwe woorden (en ook op www.dfbonline.nl uiteraard). Is de kleur **rood**, dan vindt u de betekenis alleen online, en niet in dit document.

Uitleg per begrip

13/11

Aanduiding voor de zeven (vrijwel gelijktijdige) terroristische aanslagen in Parijs op 13 november 2015 waarbij ongeveer 130 burgers omkwamen en honderden werden gewond, waarvan een aanzienlijk aantal zwaar. 13/11 is een verwijzing naar [9/11](#) ('nine eleven'); die aanduiding betrof de Amerikaanse schrijfwijze voor 9 september, 13/11 is de Europese schrijfwijze voor 13 november.

[aandelen roerbakken](#)

Zie: [aandelen wokken](#).

[aandelen wokken](#)

Ook: *chao gu* (Chinees), *aandelen roerbakken*. In China in de volksmond veelgebruikte term voor het beleggen (of eerder [speculeren](#)) in aandelen. Ongeveer 70% van de Chinese aandelen zijn in bezit van particulieren, vaak fors gefinancierd. Door die [leverage](#) is de aandelenmarkt vanzelfsprekend kwetsbaar; bij sterk dalende koersen kunnen de *wokkers* zich ernstig branden. Overigens dienen Chinese beleggers doorlopend over een sterke maag te beschikken...

[Agreekment](#)

De op 13 juli 2015, na een marathonzitting gesloten overeenkomst tussen Griekenland en de overige landen van de [Europese Unie](#), waardoor Griekenland (vooralsnog) niet uit de [eurozone](#) hoeft ([Grexit](#)). Onder de gesloten overeenkomst krijgt Griekenland steun ter waarde van rond 80 miljard. Zowel Griekenland zelf als de banken krijgen noodsteun; in ruil daarvoor moet het land hard hervormen en 50 miljard aan activa verkopen. Na de slopende onderhandelingen zei EU-president Tusk refererend aan het akkoord met Griekenland: “We kunnen zeggen dat we na zeventien uur onderhandelen tot een ‘agreekment’ zijn gekomen”. Volgens sommigen zijn de voorwaarden van deze deal veel zwaarder dan de voorwaarden van het in 1919 gesloten Verdrag van Versailles, dat leidde tot de val van de Weimar Republiek en mede aanleiding vormde voor de Tweede Wereldoorlog.

Zie ook: [eurocrisis](#), [Griekenlandcrisis](#), [reddingsoperatie](#). Vergelijk: [Graccident](#), [Grexit](#).

[babybedrijf](#)

Zie: [start-up](#). *Voorbeeld* ‘In de hoop de nieuwe Facebook, Google of Airbnb te ontdekken, steken grote bedrijven in

Nederland en masse geld in start-ups, de babybedrijven in de economie. Energiebedrijf Eneco, verzekeraar Aegon, telecombedrijf KPN en automatiseerder Microsoft Nederland hebben dit jaar aangekondigd 255 miljoen euro te reserveren voor investeringen in jonge ondernemingen.' Bron: LOFwonen.nl, 8-8-2015. Vergelijk: [baby bond](#), [babybeurs](#).

bamicrash

Populaire aanduiding voor de [beurscrash](#) in China waar (bijvoorbeeld) de [Shanghai Stock Exchange Composite Index](#) in juni 2015 met 30% daalde en in augustus 2015 (na een klein herstel) nog eens 25%.

Zie ook: [Shanghai Stock Exchange](#).

bankvergunning-light

Plan van de Nederlandse politieke partij D66 (september 2015), die de [concurrentie](#) in de Nederlandse [bankensector](#) zou willen vergroten door de criteria voor het verkrijgen van een [bankvergunning](#) te versoepelen. Hierdoor zou de [toetredingsdrempel](#) lager worden en zouden nieuwe financiële partijen makkelijker kunnen toetreden. Niet duidelijk is vooralsnog welke criteria dan precies versoepeld zouden worden. Ook wordt de vraag gesteld of die versoepeling niet weer gaat leiden tot nieuwe excessen (denk bijvoorbeeld aan [Icesave](#)). Op dit moment wordt de Nederlandse bankensector gedomineerd door ING, Rabobank en ([staatsbank](#)) ABN AMRO. Engels: *banking light permit*.

Zie ook: [bank](#), [bankvergunning](#), [niet-bancaire financiële instellingen](#), [concurrentie](#), [marktmacht](#), [toetredingsdrempel](#).

blockchain

De technologie achter het [cryptografisch geld](#) (de *digimunt*) [Bitcoin](#). Het is een online register waarop alle bitcointransacties worden geregistreerd. Het wordt bijgehouden op een netwerk van computers. Iedere transactie wordt door meerdere gebruikers geverifieerd, waardoor frauderen bijzonder moeilijk wordt en waardoor een bitcoin niet meerdere keer kan worden uitgegeven. Diezelfde technologie kan voor veel meer toepassingen zorgen. Banken onderzoeken de toepassing van de blockchain-technologie voor (goedkoper en sneller) internationaal [betalingsverkeer](#). Maar ook buiten de financiële wereld worden nieuwe toepassingen onderzocht.

Zie ook: [cryptografisch geld](#), [Bitcoin](#), [betalingsverkeer](#), [fintech](#).

bubblecovery

Een samentrekking van 'bubble' ([zeepbel](#)) en 'recovery' ([herstel](#)). Een begrip bedacht door de financiële blogger Jesse Colombo ([www.thebubblebubble.com](#)); hij gebruikt dat begrip om een [herstel](#) van economie aan te duiden dat wordt aangejaagd door op grote schaal goedkoop [geld](#) in de economie te pompen (het aanzetten van de [geldpersen](#), [monetaire financiering](#), [kwantitatieve verruiming](#)). Hij stelt dat dit goedkope geld ([easy money](#)) de neiging heeft naar [speculatieve](#) doeleinden te stromen, wat alleen leidt tot kortstondige, broze [economische groei](#).

Zie ook: [financieel gedreven economie](#), [bubble-economie](#), [speculatief](#), [geldpers](#), [opkoopprogramma](#), [monetaire financiering](#), [schuldmonetarisering](#), [kwantitatieve verruiming](#), [Abenomics](#), [Big Bazooka](#), [Bazookanomics](#). Vergelijk: [bubble-economie](#).

Bumba bond

Het Belgische entertainmentbedrijf Studio 100, bekend van Bumba, Samson en Gert, K3 en Kabouter Plop, wil nog voor de zomer 2015 geld ophalen bij Belgische spaarders voor het financieren van de onderneming. Althans, volgens de Belgische [zakenkrant](#) De Tijd (22 mei 2015). De krant sprak van 'Bumba-bonds', of Bumba-obligaties.

CEO-fraude

Ook: *ceo-fraude*. Een type [fraude](#) waarbij de [chief executive officer](#) (CEO) van een groot bedrijf nietsvermoedend een prominente rol speelt. Bij dit type fraude ontvangt een medewerker op de financiële administratie een e-mail van de allerhoogste baas, de ceo, waarin deze hem opdraagt een fors bedrag over te maken naar een buitenlandse rekening. Ter verificatie van gegevens kan hij een advocatenkantoor bellen, dat - uiteraard buiten medeweten van de CEO - in het complot van de fraudeurs zit. De criminelen hebben voorafgaand aan hun acties de e-mailadressen van de ceo en van de functionaris op de financiële administratie achterhaald (in de nagemaakte mails van directeurs aan hun administratie zit in het e-mailadres een kleine afwijking ten opzichte van het echte mailadres). Meestal werkt de administrateur bij een dochteronderneming; de bestuursvoorzitter kent hij niet persoonlijk. De afstand tussen beide functionarissen is zo groot, dat de medewerker van de administratie niet durft na te gaan of de opdracht wel klopt. Het buitgemaakte geld verdwijnt veelal naar bankrekeningen in China. De autoriteiten daar werken niet of heel moeizaam mee aan het terugboeken van geld. Volgens de [Fraudehelpdesk](#) zijn in het voorjaar van 2015 tenminste drie multinationals – een Nederlandse, een Amerikaanse en een Zweedse – tussen de 4 en 5 miljoen euro kwijtgeraakt door dit type fraude. Engels: CEO-fraud.

Zie ook: [fraude](#). Vergelijk: [spookfactuur](#).

chao gu

Chinees: (vrij vertaald) [aandelen wokken](#).

cloudwerker

Mensen die werken als leverancier, als freelancer in de zogeheten [human cloud](#). Zij worden ook wel 'microwerkers' genoemd, mensen met een [microjob](#). De cloudwerkers werken zelfstandig en hebben geen arbeidscontract.

Zie ook: [human cloud](#), [freelancer](#), [zelfstandige zonder personeel](#), [outsourcing](#), [comparatief voordeel](#), [globalisering](#), [sociale dumping](#), [hire and fire](#), [working poor](#), [McJobs](#), [microjob](#), [stapelbanen](#), [flexibilisering van de arbeidsmarkt](#), [flexcontract](#), [keurslijfeconomie](#), [moderne slavernij](#), [wegwerparbeid](#).

decacorn

Term uit de wereld van [venture capital](#), die (vooral in de VS) wordt gebruikt voor een jonge (internet-) onderneming die in korte tijd een waarde van \$ 1 miljard bereikt, dus zeer succesvol is. Het is de overtreffende trap van de term [unicorn](#) (eenhoorn). Nederlands: *tienhoorn*. Zie ook: [groeiaandeel](#), [groeigeld](#), [internetzeepbel](#), [fear of missing out](#), [growth hacking](#). Vergelijk: [start-up](#), [scale-up](#), [gazelle](#), [goudhaantje](#), [powerhouse](#), [white space investment](#).

dieselgate

Ook: *dieselschandaal*, *emissieschandaal*. Schandaal rondom de in het najaar van 2015 aan het licht gekomen malversaties van het Duitse Volkswagenconcern. VW trachtte wet- en regelgeving met betrekking tot CO₂-uitstoot te omzeilen met frauduleuze software in dieselauto's ('*sjoemelsoftware*'), waarmee de wagens tijdens keuringen milieuvriendelijker leken dan ze in werkelijkheid zijn.

Zie ook: *sjoemelsoftware*. Vergelijk: *Liborgate*.

dieselschandaal

Zie: *dieselgate* en *sjoemelsoftware*.

disrupten

Vernederlandsing van het Engelse 'to disrupt' (ontwrichten). Jargon voor het volledig herdefiniëren, op zijn kop zetten van een markt, door *disruptive innovation*. Voorbeeld 'Deze start-up wil een markt van 800 miljard dollar volledig disrupten - Convoy, een start-up uit het Amerikaanse Seattle, heeft grootse plannen. Het noemt zichzelf de Uber voor vrachtverkeer en is van plan om een markt van 800 miljard dollar op zijn kop te zetten. Convoy haalde deze week 2,5 miljoen dollar op bij tal van top-investeerders zoals o.a. Amazon CEO Jeff Bezos, Salesforce CEO Marc Benioff, Uber co-founder Garrett Camp & Dropbox CEO Drew Houston.' Bron: *bloovi.be* - 28-10-2015.

Zie ook: *business model*, *disruptor*, *disruptive innovation*, *starter*, *start-up*, *shake-up*.

dividendknip

Populaire aanduiding voor het (meestal onverwacht) *passeren van het dividend*. Geestige associatie met het (vroeger bij *fysieke aandelen*) *knippen* van het *dividendbewijs*.

emissieschandaal

Zie: *dieselgate* en *sjoemelsoftware*. NB Heeft dus niets te maken met de uitgifte van effecten (een *emissie*), hoewel daarbij ook wel eens ontoelaatbare praktijken zijn voorgekomen...

Zie ook: *emissiehandel*.

fintech

Een samentrekking van de woorden 'financieel' en 'technologie'. Het gaat hier om de innovatieve toepassing van technologie in financiële dienstverlening. Met behulp van technologie worden ook geheel nieuwe *business modellen* voor financiële dienstverlening ontwikkeld, die afwijken van de traditionele vormen financiële dienstverlening.

Zie ook: *financiële dienstverlener*, *bank*, *front-office*, *middle-office*, *back-office*, *disruptive innovation*, *disruptor*, *big data*, *blockchain*, *Bitcoin*, *blockchain*. Vergelijk: *techbedrijf*, *Tech Street*, *biotech*, *cleantech*, *healthtech*.

gestapeld financieren

Het combineren van meerdere financieringsvormen. Vaak is de bancaire financiering de basis, maar als die ontoereikend is, wordt deze aangevuld vanuit één of enkele alternatieve mogelijkheden. Zoals een gedeeltelijke financiering door een bank - bijvoorbeeld een zakelijke lening met *rekening-courant* - gecombineerd met financiering uit de eigen kring van bekenden (*family*, *friends*, *fools*) en/of

crowdfunding en/of *venture capital*. Veel voorkomend is ook een *hypotheklening* van de bank aangevuld met een lening van ouders (*schenkingsobligatie*). Naar verwachting zal 'gestapeld financieren' zich de komende jaren ontwikkelen tot een gangbare praktijk, onder meer door de *kredietkrapte*. Zo hebben banken na de financiële crisis (vanaf 2007) steeds meer moeite om financieringen te verstrekken, onder andere door hogere *kapitaaleisen*, meer *risicomijdend* gedrag en gebrek aan kennis over specifieke nieuwe bedrijfstakken. Overigens kent elke financieringsvorm in de gestapelde financiering zijn eigen voorwaarden.

Zie ook: *financiering*, *kapitaalstructuur*, *eigen vermogen*, *vreemd vermogen*, *geldmarkt*, *kapitaalmarkt*, *ondernemingsfinanciering*, *krediet*, *lening*, *rekening-courant krediet*, *aandeel*, *aandelenkapitaal*, *obligatie*, *bedrijfsobligatie*, *zelffinanciering*, *interne financiering*, *buitenbalansfinanciering*, *objectfinanciering*, *crowdfunding*, *peer-to-peer lenen*, *financieringskosten*, *herfinanciering*, *financieringsronde*.

Global Retail Theft Barometer

Jaarlijks internationaal onderzoek naar misgelopen *omzet* en groei van de 'retail sector', als gevolg van winkeldiefstal, *fraude* van medewerkers en leveranciers en van administratieve fouten. In november 2015 voor het eerst gepubliceerd. Voorbeeld 'Nederland winkeldiefstalkampioen - Nederland is Europees kampioen winkeldiefstal en diefstal door medewerkers, blijkt uit de jaarlijkse Global Retail Theft Barometer. Van 24 onderzochte landen scoort alleen Mexico slechter. In totaal werd er het afgelopen jaar voor 1,36 miljard euro gepikt aan kleding, mobieltjes, dranken en andere producten. Daardoor zien Nederlandse retailers 1,48 procent van hun totale omzet in rook opgaan. In driekwart van de gevallen (ruim 1 miljard euro) is de schade te wijten aan winkeldieven; oneerlijke medewerkers hebben in Nederland een relatief klein aandeel van 14 procent in de buit. De rest van het geld verdwijnt door administratieve fouten en bedrog door leveranciers.' Bron: *Sprout.nl* - 05-11-2015. Internet: www.globalretailtheftbarometer.com.

Vergelijk: *Global Corruption Barometer*.

Graccident

Een opeenstapeling van niet meer controleerbare (vooral politieke) gebeurtenissen die Griekenland uiteindelijk uit de *eurozone* duwt, een ongecontroleerde '*exit*' uit de euro door een opeenstapeling van slecht nieuws, fouten en onwil (in tegenstelling tot een gecontroleerde exit, de *Grexit*). Een samentrekking van 'Greece' en 'accident'. Voorbeeld 'Kan Tsipras een Graccident voorkomen? - De benarde financiële situatie van Griekenland wordt vanavond op een speciaal Europees topperleg besproken. De Griekse premier Tsipras heeft zelf om het gesprek gevraagd. Niemand wil een 'Grexit', maar een 'Graccident', waarbij de loop van de gebeurtenissen Griekenland ongewild toch uit de euro dwingt, dreigt wel. Bron: *Trouw.nl* - 19-03-2015. Zie ook: *Grexit*, *Grexitent*, *eurocrisis*, *Griekse schulden crisis*, *eurozone*, *exit*, *euro*, *drachme*, *neuro*, *zeuro*, *Geuro*, *Greece 2.0*, *landenrisico*, *politiek risico*, *devaluatie*, *kapitaalvlucht*, *vluchtkapitaal*, *repatriëren*. Vergelijk: *Grexitent*, *Grexit*, *Nexit*, *Fixit*, *Brixit*, *Spexit*, *crexit*.

Grexitent

Term die in maart 2015 opdook; samenstelling van

Grexit en incident. Een gebeurtenis die aanleiding zou kunnen zijn voor een vertrek van Griekenland uit de **eurozone**, bijvoorbeeld het niet voldoen aan een aflossingsverplichting.

Zie ook: **Graccident**. Vergelijk: **Grexit**, **Greferendum**.

Grexitodus

(Modieuze) aanduiding voor de uitstroom van - vooral jong - Grieks talent als gevolg van gebrek aan uitzicht op werk en inkomen door de **Griekse schulden crisis** en de dreiging van een **Grexit**.

Zie ook: **braindrain**. Vergelijk: **Grexit**, **Graccident**.

growth hacking

Growth hacking is de kunst om een bedrijf te laten groeien met weinig of geen marketingbudget. Bij deze aanpak wordt continu geprobeerd om met minimale middelen extreme groeihefbomen te creëren, dit naar voorbeeld van bedrijven als Spotify en Airbnb. Hierin worden marketing, techniek, data-analyse en gedragswetenschappen ingezet om stapsgewijs - en door veel experimenteren, het continu verbeteren en optimaliseren van het product - steeds meer **momentum** te creëren en virale groei te bewerkstelligen. De aanpak is afkomstig uit, en vooral toepasbaar op, bedrijven waarin de online-component een belangrijke rol speelt (zoals online diensten, **techbedrijven**, e-commerceplatforms en dergelijke).

Zie ook: **ondernemingsfase**, **starter**, **start-up**, **scale-up**, **unicorn**, **decacorn**, **fintech**, **techbedrijf**, **tech darling**, **groeimarkt**, **groeikapitaal**, **double digit**.

halfloon

Ironische aanduiding voor **minimumloon**. Geïntroduceerd door de Socialistische Partij (SP).

human cloud

'Menselijke wolk'. Projectmatig werk dat op afroepbasis ('on demand') op afstand wordt uitgevoerd door personen die als **freelancer** werken (dus niet in dienst zijn van een onderneming). Telefoon en **internet** zijn hierbij belangrijke hulpmiddelen. Hierdoor is werken op afstand (van over de hele wereld) mogelijk. De mensen die actief zijn in de 'human cloud' worden ook wel 'cloudwerkers' genoemd. Deze cloudwerkers doen het werk van '**witte boorden**', dat via de human cloud in de vorm van kleine afgebakende taken of projecten wordt uitbesteed. Cloudwerkers zijn voortdurend bereikbaar en op willekeurige momenten en op afroep haast meteen inzetbaar. Voor de cloudwerkers zelf is er geen enkel sociaal vangnet. De 'human cloud' wordt veelvuldig ingezet bij diensten als verzamelen, controleren en invoeren van grote hoeveelheden data, bij vertaaldiensten, grafisch ontwerp, copywriting, enzovoorts. Zie ook: **outsourcing**, **freelancer**, **cloudwerker**, **microjob**, **zelfstandige zonder personeel**, **sociale dumping**, **outsourcing**, **comparatief voordeel**, **globalisering**, **hire and fire**, **working poor**, **McJobs**.

inzakkende markten

Ironische aanduiding voor **opkomende markten** die opeens een grote **groeivertraging** (en soms zelfs een **krimp van de economie**) doormaken. In veel gevallen is dat een gevolg van een stijging van de rente en/of de koers van de valuta - meestal de \$ - waarin men heeft geleend.

Zie ook: **opkomende markten**, **groeivertraging**, **krimp van de economie**.

job killer

Arbeitsplaatsenvernietiger, een ontwikkeling of factor die **werkgelegenheid** om zeep helpt. *Voorbeeld* 'Vijf job killers vernietigen in Nederland onze werkgelegenheid. Daarom zullen volgens de economen Willem Vermeend en Rick van der Ploeg de aantrekkende economische groei en het werkgelegenheidsbeleid van Rutte 2 niet leiden tot een substantiële daling van de werkloosheid. Extra banen en een lagere werkloosheid kunnen in ons land alleen worden gerealiseerd door het aanpakken van de belangrijkste job killers. Volgens Vermeend en Van der Ploeg zijn dat de hoge werkgeverslasten, de lange doorbetaling bij ziekten, starre vaste arbeidscontracten, de zware administratieve lastendruk voor ondernemers en onvoldoende bedrijfskredieten.' *Bron: DFT.nl - 16-05-2015*.

Zie ook: **werkgelegenheid**, **belastingdruk**, **collectieve lastendruk**, **administratieve lasten**, **concurrentiepositie**, **sociale dumping**, **arbeidsverdringing**, **globalisering**.

karaattaks

België: een belasting die Belgische diamantairs in de toekomst wellicht moeten gaan betalen. De Belgische federale regering wil de diamantairs gaan aanslaan voor een **forfaitair** percentage van 0,55 procent van hun **omzet** (plannen april 2015).

Zie ook: **belasting**, **omzet**.

keurslijfeconomie

Begripgeïntroduceerd door journalist Menno Tamminga. Een economie met een grote financiële kwetsbaarheid, waarin er nauwelijks **buffers** zijn om **schokken** op te vangen. *Voorbeeld* 'Een keurslijfeconomie, is dat wat we willen? - ...Het opmerkelijk is dat deze lage buffers niet alleen het lot zijn van bijstandsmoeders en werkende armen. Ook ongeveer 1 miljoen huishoudens met besteedbare inkomens tot bijna 47.000 euro hebben een buffer die op gespannen voet staat met de adviezen van het Nibud. Het budgetinstituut adviseert, afhankelijk van de samenstelling van het huishouden, een stootkussen van 3.550 tot 5.900 euro tegen inkomensverlies en onverwachte kosten (kapotte auto, wasmachine). De gevolgen van een buffertekort verschillen per inkomensgroep. Mensen met lagere inkomens consumeren meer gezondheidszorg en komen sneller in ernstige problemen doordat zij het voortdurend stijgend eigen risico in hun zorgverzekering niet kunnen betalen. Mensen met een hoger inkomen, die vaker een eigen woning hebben, blijven langer financieel kwetsbaar doordat zij verplicht moeten aflossen op nieuwe hypotheek. Zij kunnen dus niet zelf beslissen of zij hun geld gebruiken voor hun eigen spaarvarken.' *Bron: NRC - 16-06-2015*.

Zie ook: **huishoudboekje**, **inkomen**, **vermogen**, **koopkracht**, **schokbestendig**, **schuldenlast**, **overkreditering**, **schuldenval**, **schuldinflatie**, **balansrecessie**, **nieuwe normaal**, **balansburger**, **verdruchte midden**, **working poor**, **hire and fire**, **stapelbanen**, **McJobs**. Vergelijk: **schokbestendig**.

knutselcontract

Ironisch: een dienstverband waarbij een zeer beperkt vast arbeidscontract voor relatief weinig uren wordt gecombineerd met een **flexibel arbeidscontract**. Per werknemer wordt dan voor diens situatie een speciaal contract in elkaar getimmerd. Dit is in strijd met wetgeving op het gebied van **flexwerk**. *Voorbeeld* 'Nederlandse universiteiten proberen met nieuwe

dienstverbanden onder de aangescherpte flexwet uit te komen. Docenten krijgen wel een vast contract, maar bijvoorbeeld slechts voor één lesdag per week. Voor hun overige werktijd houden ze onzekere, tijdelijke contracten. Door deze 'knutselcontracten' is het voor docenten nauwelijks mogelijk om bijvoorbeeld een hypotheek af te sluiten.' Bron: *De Volkskrant* - 12-11-2015.

Zie ook: [arbeid](#), [arbeidsovereenkomst](#), [arbeidsvoorwaarden](#), [flexibel arbeidscontract](#), [flexwerker](#).

kostenspiegel

Een door de [Autoriteit Financiële Markten](#) (AFM) ingevoerde methode om de kosten van een [pensioenfonds](#) te kunnen 'spiegelen' aan de uitkomsten van een onderzoek dat de AFM eerder onder een groot aantal pensioenfondsen heeft verricht. Die kosten zijn afhankelijk van de [beleggingsmix](#) van een fonds: de kosten voor het beheer van beursgenoteerde effecten zijn bijvoorbeeld veel lager dan die voor [hedgefonds](#), [private equity](#) of [onroerend goed](#). Met eenvoudige rekentool kan een fonds een indruk krijgen van de relatieve hoogte van de eigen kosten en eventueel maatregelen nemen als die hoog lijken.

lobbycratie

Een begrip waarmee de - vaak onzichtbare en aanzienlijke - macht van belangengroepen (bijvoorbeeld [bedrijfstakken](#), [multinationals](#), verenigingen van [werkgevers](#) of [non-gouvernementele organisaties](#)) met een machtige lobby wordt bedoeld. Voorbeeld 'Nederland is Italië aan de Noordzee met (groene) maffiapraktijken en corruptie - In media-initiatief Cafe Weltschmerz zaagt Elsevier-columnist Syp Wynia de corruptie door in ons Italië aan de Noordzee, geïnterviewd door Erik de Vlieger. We leven in een lobbycratie, zo stelt Wynia: een term die hij 10 jaar geleden voor het eerst plugde. Het corporatisme zegeviert in Nederland.' Bron: [climategate.nl](#) - 13-08-2015.

Zie ook: [lobby](#), [corruptie](#), [transparantie](#), [Transparency International](#), [multinational](#), [non-gouvernementele organisatie](#), [Big Pharma](#), [Big Oil](#).

marktinfarct

Geestige aanduiding voor een situatie waarin een bepaalde markt plotseling niet meer functioneert. Dat gebeurde bijvoorbeeld na het [faillissement](#) van [Lehman Brothers](#) toen de markt in bepaalde [kredietderivaten](#) opeens en geheel op slot ging. Men kon zijn bezit niet meer verkopen en, misschien nog wel erger, ook niet meer waarden naar betrouwbare marktprijzen. Vergelijk [hartinfarct](#). De overeenkomst is inderdaad treffend: hoe langer het infarct duurt, hoe groter de schade.

Zie ook: [marktfalen](#). Vergelijk: [beurspaniek](#), [black swan](#), [Kladderadatsch](#), [short squeeze](#), [niet-liquide markt](#), [opdrogen van de geldmarkt](#), [boom and bust](#), [kredietcrisis](#), [schuldencrisis](#), [eurocrisis](#), [eurocalyps](#), [huizencrisis](#).

microjob

Werk bestaande uit kleine, afgebakende taken die online worden aanbesteed en worden uitgevoerd door freelancers, die dan weer onderdeel zijn van de [human cloud](#). Deze freelancers - microwerkers of [cloudwerkers](#) - worden per taak betaald, werken zelfstandig en hebben geen arbeidscontract. Voorbeeld 'Tienduizenden

Belgen verdienen geld op het internet met zogenaamde microjobs. Vaak zijn het kleine opdrachten die maar een kwartier tijd vragen, zoals een computerspelletje uittesten. Maar het kan ook verder gaan, zoals taallessen geven of computersoftware programmeren. Meer bedrijven besteden zo werk uit.' Bron: [nieuws.vtm.be](#) - 19-10-2015.

Zie ook: [cloudwerker](#), [human cloud](#), [freelancer](#), [zelfstandige zonder personeel](#), [outsourcing](#), [comparatief voordeel](#), [globalisering](#), [sociale dumping](#), [hire and fire](#), [working poor](#), [McJobs](#), [stapelbanen](#), [flexibilisering van de arbeidsmarkt](#), [flexcontract](#), [keurslijf-economie](#), [moderne slavernij](#), [wegwerparbeid](#).

Nederyank

Ook: *Nederamerikaan*. In 2015 opgedoken benaming voor een Nederlander die in de VS belastingplichtig is. Gevormd in analogie met [Nederbelg](#), maar het gaat hier toch net om wat anders. Voorbeeld 'Duizenden Nederlanders met Amerikaanse roots of een [green card](#) krijgen een naheffing van de Amerikaanse belastingdienst [IRS](#). De IRS is de Nederamerikanen op het spoor gekomen door de [FATCA](#)-wetgeving, die buitenlandse financiële instellingen verplicht alle gegevens van Amerikaanse belastingplichtigen automatisch door te spelen aan de [fiscus](#) in Washington.' Bron: [DFT.nl](#) - 19-03-2015. De herkomst van het woord 'yankee' (waarvan *Yank* een afkorting is) schijnt niet vast te liggen. Het stamt in ieder geval uit het einde van de 16e eeuw toen een groot deel van het oosten van de VS (waaronder Nieuw Amsterdam, New York) een Nederlandse kolonie was. Veel Nederlanders heetten Jan of Kees en *JanKees* (vergelijk Jan Kees de Jager...) zou zo een algemene aanduiding voor de Nederlandse kolonisten zijn geworden.

Vergelijk: [Nederbelg](#).

Operatie Kannibaal

Aanduiding voor het 'apart zetten' van innovatieve activiteiten door een onderneming, die verder voor 100% aandeelhouder blijft. De achterliggende gedachte is dat - op grond van ervaring - innovatie binnen de bestaande onderneming onvoldoende van de grond komt door procedures en de negatieve invloed van deelbelangen. De nieuwe onderneming kan volledig zijn eigen gang gaan zonder enige bemoeienis van de [moedermaatschappij](#); de enige opdracht is zoveel mogelijk innoveren. Eigenlijk wordt gehoopt dat de [kannibaal](#) zeer succesvol wordt en uiteindelijk de moeder opeet. Voorbeeld 'Bedrijf moet eigen 'kannibaal' vormen - (...) "Maak je eigen kannibaal", zei voorzitter Ineke Dezentjé Hamming. "Voordat een ander het doet. Zo kom je erachter hoe je Smart Industry in praktijk moet brengen." Smart Industry is een programma waarin bedrijven hun productie verbeteren door meer gebruik te maken van computers, robots, 3D-print methodes, big data en samenwerking in de keten.' Bron: [ED.nl](#), 22-04-2015.

Zie ook: [disruptive innovation](#), [corporate spin-off](#), [Primark-effect](#), [growth hacking](#). Vergelijk: [open innovatie](#), [gesloten innovatie](#).

People's Quantitative Easing

Afgekort: PQE. Ook: *QE for people*, *QE4People*. Een (door Labourleider Corbyn in 2015 gelanceerd) alternatief voor het huidige systeem van [Quantitative Easing](#) (QE) dat vooral resulteert in de creatie van geld dat in de [financiële markten](#) terecht komt. In het PQE-systeem zou de geldcreatie gebruikt moeten worden voor overheidsinvesteringen (bijvoorbeeld in

infrastructuur en huisvesting) en/of stimulering van particuliere bestedingen.

Zie ook: [geldhoeveelheid](#), [geldschepping](#), [Helicopter Ben](#), [geldverruiming](#), [kwantitatieve verruiming](#).

QExit

In lijn met de sterk in gebruik zijnde gewoonte om samenstellingen met 'exit' te creëren ([Brexit](#), [Grexit](#), [Spexit](#), [Nexit](#), enzovoorts) een samentrekking van QE ([quantitative easing](#)) en exit. Dat wil zeggen een aanduiding van de mogelijkheid dat de [Europese Centrale Bank](#) (ECB) eerder dan gepland zou kunnen stoppen met het QE-[opkoopprogramma](#).

Zie ook: [kwantitatieve verruiming](#).

Ramadan Rush

Voor en tijdens de Ramadan, net voor het suikerfeest (de officiële afsluiting van de vastenmaand in de Islam), vliegen vanuit de Golfstaten moslims naar Europa om hun Ramadan-inkopen te doen, vooral van luxe-producten. Vaak laten ze zelfs hun dure auto's overvliegen. Vooral Londen is een gewilde bestemming, waar jaar na jaar stijgende omzetten worden geboekt.

Zie ook: [Muslim Travel Shopping Index](#). Vergelijk: [Super Saturday](#), [Boxing Day](#), [Thanksgiving Day](#).

robotonomie

Een samentrekking van [robot](#) en [economie](#). Een robotsamenleving, een economie waar steeds meer taken worden uitgevoerd door robots. Door velen gezien als een bedreiging voor de [werkgelegenheid](#). Anderen zien hierin weer nieuwe kansen. Voorbeeld 'Robotonomie' - Glanzende kogeltreinen op monorails, auto's die door de lucht langs glazen wolkenkrabbers zoeven. Eind jaren zeventig, tijdens de tweede oliecrisis, kregen we posters met kleurrijke tekeningen van futuristische visioenen. Op televisie keken we naar Battlestar Galactica en Star Wars. We vroegen ons af hoe het zou zijn om samen te leven met robots. Wat zouden wij mensen doen als robots ons het werk uit handen nemen? En wie verdeelt er het geld, als de meeste mensen geen economische productiefactor meer zijn en dus niet zelf een salaris vergaren?' Bron: *Vrij Nederland* (VN) - 18-07-2013. Engels: *robotonomics*.

Zie ook: [economie](#), [robot](#), [robotiseren](#), [productiefactoren](#), [arbeid](#), [werkgelegenheid](#), [basisinkomen](#), [concurrentiepositie](#), [industriële revolutie](#), [domotica](#), [tradebot](#), [vierde industriële revolutie](#).

scale-up

Een term bedacht door consultancybureau Deloitte (2015). Een scale-up - letterlijk: een 'opschaler' - is een succesvolle [start-up](#), dat wil zeggen een start-up die de eerste vijf jaar heeft overleefd en minimaal 5 miljoen dollar [omzet](#) genereert. Voorbeelden zijn Uber, Facebook en het Nederlandse Adyen. Deloitte nam gegevens van 400.000 startende bedrijven uit 24 landen onder de loep. Van die groep bleken 200.000 van hen na 5 jaar nog te bestaan. Voor die groep overlevers is de [mediaan](#) qua omzet na 5 jaar 300.000 euro, met een gemiddelde omzetgroei van 5 procent in de jaren daarna. Opmerkelijk is verder dat het niet uitmaakt in welk land een startup wordt opgericht. De verhouding tussen startups en scale-ups is overal hetzelfde, of het nu in Silicon Valley is of in de polder.

Zie ook: [start-up](#), [later stage](#), [ondernemingsfase](#), [follow-on funding](#), [sunrise industry](#), [Technology](#)

[Fast50](#), [European Digital City Index](#), [growth hacking](#). Vergelijk: [gazelle](#), [unicorn](#), [powerhouse](#), [white space investment](#).

schenkingsobligatie

Lening waarbij is overeengekomen dat de ontvangen [rente](#) weer wordt geschonken aan de [debiteur](#) (bijvoorbeeld een sportclub of een [goed doel](#)) die daardoor in feite een [renteloze lening](#) heeft gekregen. Die rente is voor de uitlener [fiscaal](#) aftrekbaar, zodat er toch nog een [rendement](#) resteert.

sjoemelsoftware

Ook: [dieselgate](#), [dieselschandaal](#), [emissieschandaal](#). Automotoren zijn vaak voorzien van software die de afstelling van de motor regelt, meestal *Electronic Control Module* (ECM) genoemd. Daarmee wordt onder meer de uitstoot van schadelijke stoffen geregeld. In 2015 bleek die software bij dieselauto's van Volkswagen twee standen te hebben: één voor normale rijomstandigheden (waarbij de uitstootbeperking wordt uitgeschakeld) en één voor de situatie dat de sensoren bijzondere omstandigheden signaleren (waarbij de uitstootbeperking wordt geactiveerd). Die bijzondere omstandigheden kwamen overeen met de Amerikaanse testomgeving voor certificering..... Later bleek deze software ook in veel benzinemotoren toegepast te zijn. *Sjoemelsoftware* werd door het tijdschrift *Onze Taal* uitgeroepen tot *woord van het jaar 2015*.

Zie ook: [sjoemelen](#), [broeikasgas](#), [dieselgate](#).

Spexit

Een samentrekking van *Spain* en *exit*, de mogelijkheid dat Spanje de [eurozone](#) zou verlaten en terugkeren naar de [peseta](#) als nationale [munteenheid](#). Na de verkiezingsoverwinning van de (radicaal) linkse Griekse partij Syriza en de vorming van een door Syriza gedomineerde regering in Griekenland ontstond er begin 2015 weer een crisissituatie rond de Griekse schulddispositie, vooral veroorzaakt door de (door velen als zeer negatief ervaren) opstelling van die nieuwe regering. In Spanje werd in 2014 Podemos opgericht, een partij die in haar denkbeelden en voorstellen sterk doet denken aan Syriza. De partij scoort zeer goed onder de Spaanse kiezers, en het is zeker denkbaar dat Podemos bij een volgende verkiezing een belangrijke stem in het beleid van de Spaanse regering zal krijgen. Op basis hiervan werd door sommigen ook gevreesd dat Spanje uit de eurozone zou kunnen treden en werd het woord *Spexit* geboren.

Zie ook: [eurocrisis](#), [exit](#), [euro](#), [landenrisico](#), [politiek risico](#), [devaluatie](#), [kapitaalvlucht](#). Vergelijk: [Nexit](#), [Fixit](#), [Brixit](#), [crexit](#).

spookoptie

[Aandelenoptie](#) die wordt toegekend op het moment dat het desbetreffende bedrijf nog geen [beursnotering](#) heeft. Dit begrip werd voor het eerst signaleerd in het Financiële Dagblad van 25-8-2015.

Zie ook: [optieplan](#), [spookaandelen](#). Vergelijk: [as, if and when issued](#).

stapelbanen

Het verschijnsel dat werknemers meerdere banen moeten hebben om financieel rond te komen. Dat heet ook wel het 'stapelen van banen'. Dit verschijnsel heeft te maken met steeds schralere [arbeidsvoorwaarden](#).

Voorbeeld 'Steeds meer werknemers kunnen niet rondkomen van één baan en nemen er daarom een baan bij. Het aantal mensen met zogeheten stapelbanen groeit. Op dit moment hebben meer dan een half miljoen Nederlanders twee of meer banen. In 2013 waren dat er nog rond de 300.000. Volgens de vakbond FNV is het een symptoom van op de loer liggende armoede.' *Bron: RTLZ - 17-10-2015.*

Zie ook: [arbeid](#), [arbeidsvoorwaarden](#), [arbeidsverdringing](#), [loon](#), [salaris](#), [inkomen](#), [flexibele baan](#), [flexibilisering van de arbeidsmarkt](#), [flexwerker](#), [koopkracht](#), [sociaal minimum](#), [basisbehoeften](#), [basisbehoeftenniveau](#), [huishoudboekje](#), [armoede](#), [armoedeval](#), [keurslijfeconomie](#), [working poor](#), [McJobs](#), [microjob](#), [cloudwerker](#), [human cloud](#), [hire and fire](#), [verdrukte midden](#).

tampontaks

Door de [Europese Unie](#) (EU) wordt een extra belasting van 5% voorgeschreven voor 'luxeproducten' op het gebied van lichaamsverzorging. Tampons worden onder die luxeproducten gerekend; daar is veel bezwaar tegen. *Voorbeeld* 'Tampontaks verdeelt Britten - Is een tampon een luxeproduct of een noodzakelijk gebruiksvoorwerp? De meeste Britten denken het laatste, vooral ook omdat de Brusselse [bureaucratie](#) hun opdringt het als luxe te beschouwen.' *Bron: De Telegraaf - 26-10-2015.*

Zie ook: [belasting](#), [Europese Unie](#).

TIFKAT

'The institutions formerly known as troika': de instellingen die vroeger bekend stonden onder de naam [Trojka](#). Grappige verwijzing naar de in Griekenland gehate controleurs van de [Europese Unie](#) (EU), de [Europese Centrale Bank](#) (ECB) en het [Internationaal Monetair Fonds](#) (IMF). De afkorting is ook een knipoog naar TAFKAP, de naam die de Amerikaanse zanger Prince aannam na een conflict over eigendomsrechten: *The Artist Formerly Known As Prince...*

Vertrouwensmonitor Banken

Een op 28 september 2015 door de [Nederlandse Vereniging van Banken](#) (NVB) gepubliceerd onderzoek. In het onderzoek wordt gemeten hoe Nederlanders denken over banken in het algemeen, over hun eigen bank en hoe zij verschillende aspecten van de dienstverlening ervaren. Ook maken banken in de monitor hun relevante (individuele) scores van metingen door de [Autoriteit Financiële Markten](#) (AFM) openbaar: de zogeheten Klantbelang dashboard scores. De Vertrouwensmonitor Banken verschijnt voortaan jaarlijks.

Zie ook: [vertrouwen](#), [bank](#), [Nederlandse Vereniging van Banken](#), [Autoriteit Financiële Markten](#), [transparantie](#). Vergelijk: [vertrouwensindex](#), [bankierseed](#).

white space investment

[Investeren](#) in originele, onbeproeft bedrijfsideeën en -concepten. [Venture capital](#)-investeerders (durfkapitalisten) en [business angels](#) zijn hier voortdurend naar op zoek. Investeren hierin zijn echter zeer risicovol. Een deel van die nieuwe ideeën zal leiden tot nieuwe [start-ups](#). Van die start-ups gaan er vele ten onder. Maar indien die bedrijven succesvol zijn, kunnen extreem hoge [rendementen](#) behaald worden. Overigens zijn de meest originele ideeën vaak niet de meest winstgevendende. Sociale netwerken werden niet uitgevonden door Facebook, Apple was niet de uitvinder van de smartphone, PC of tablet computer, en zoekmachines waren er al lang voor Google bestond (wie kent nog 'Altavista?').

Zie ook: [business model](#), [disruptive innovation](#), [start-up](#), [scale-up](#), [unicorn](#), [decacorn](#), [gazelle](#), [powerhouse](#), [fear of missing out](#).

Yannis Modalios

Naam die in juni 2015 opdook bij de analyse van de gevolgen van een [Grexit](#) voor de 'gewone' Griek: [Jan Modaal](#), fantasienaam *Yannis Modalios*, al zullen de Grieken zelf hier niets van begrijpen.

De Financiële Begrippenlijst In kernwoorden samengevat

- In functionele zin:- begrippen, begrippenlijst, lexicon, glossarium, termen, termenlijst, terminologie, thesaurus, vaktermen, woordenboek, woordenlijst, dictionair, encyclopedie, definities, betekenissen, uitleg, verklaring, verklarende woordenlijst.
- Inhoudelijk: economie, geld, financieel, financieel-economisch, financiële markten, beurs, beleggen, bedrijfsfinanciering, corporate finance, corporate treasury, pensioenen, private-equity, venture capital, bankieren, verzekeren.

Onze vaste bezoekers

- Particuliere beleggers.
- Medewerkers bij effecteninstellingen die particuliere beleggers adviseren en begeleiden.
- Professionals bij banken, verzekeraars, pensioenfondsen, beleggingsinstellingen, financiële intermediairs, clearinginstellingen, kredietverleners, corporate treasury afdelingen, accountantsorganisaties, advocatenkantoren, enz.
- Brancheorganisaties en vakopleidingen.
- Docenten en leerlingen van middelbare scholen, docenten en studenten van hogescholen en universiteiten (onderwijs).
- Journalisten, vertalers, professionals in financiële communicatie, investor relations, enz.
- Alle overigen die geïnteresseerd zijn in hetgeen zich afspeelt binnen de economie en financiële markten.



De Financiële Begrippenlijst

[Home](#) | [Begrippen A-Z](#) | [Thema's](#) | [Registreren](#) | [Adverteren](#) | [Contact](#)

Begrip van de Dag

digitale collectezak

Vandaag 15-12-2015

15653 begrippen & definities

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z #

Trefwoord:

Inloggen

E-mail adres:

Wachtwoord:

[Wachtwoord vergeten?](#)
[Gratis registreren](#)

Uitleg over economie, geld, financiële markten, beurs en beleggen

De Financiële Begrippenlijst, www.dfbonline.nl is het meest uitgebreide, Nederlandstalige financieel-economische lexicon. Een online financieel woordenboek met 15653 begrippen op het gebied van *economie, geld, financiële markten, beurs en beleggen*. Voor iedereen toegankelijke financieel-economische kennis.

Meer dan 15.000 termen en afkortingen, duidelijke definities en uitleg, onderling verbonden door ruim 150.000 verwijzingen. Gratis toegankelijk. Volledig onafhankelijk, niet gelieerd aan enige financiële dienstverlener.

Begrippen per thema - Er zijn al begrippen van bijna 50 [thema's](#) voor u samengebracht en er volgen er meer... Bijvoorbeeld: [Belastingen](#) | [Conjunctuur & economische indicatoren](#) | [Fraude, list, bedrog, corruptie](#) | [Kredietcrisis](#) | [Pensioenen](#) | [Private equity & durfkapitaal](#) | en meer....

Begrip van de Dag via Twitter
Dagelijks om 9u wordt via [Twitter](#) een actueel Begrip van de Dag verspreid (@RedactieDFB).

Meer informatie over

- [Gratis zoekvenster](#) met extra 'content' in uw eigen website.
- [Licentiemogelijkheden](#) voor onderwijsinstellingen, financiële of zakelijke dienstverleners.
- [RSS feed](#) met Begrippen van de Dag.
- Het Begrip van de Dag via [Twitter](#).

Kosteloze toegang
Na [registratie](#) heeft u gratis toegang tot alle begrippen met uitleg. Door bezoek aan deze website gaat u akkoord met de [voorwaarden](#) en het [privacybeleid](#). Wij hanteren een strikte 'no-spam policy'.

Meest opgevraagde begrippen

- 1 inkomen
- 2 hypotheekrenteaftrek
- 3 pensioen
- 4 solvabiliteitsratio
- 5 hedge fund
- 6 kredietcrisis
- 7 koopkracht
- 8 refi-rente
- 9 verdienmodel
- 10 Nieuw & Actueel 2011

[Meer >>](#)

Thema's

Private equity & durfkapitaal
757 begrippen

[Meer >>](#)

Recent verbeterd

15-12	belastingjaar
15-12	boekjaar
15-12	fiscaal jaar
15-12	cash holdings
15-12	kelderen
15-12	koersval
14-12	digitale collectezak
14-12	collecte
14-12	Primark-effect
14-12	Operatie Kannibaal

[Meer >>](#)

Suggesties

Mist u een begrip? Suggesties? Stuur ons dan een e-mail.

[Home](#) | [Voeg begrippenlijst toe aan eigen site](#) | [Suggesties](#) | [Licenties](#)
[Adverteren](#) | [Over dfbonline.nl](#) | [Voorwaarden](#) | [Privacybeleid](#) | [Colofon](#) | [Sitemap](#) | [Contact](#)